

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Grosu Aurel în interesele părții civile Trifan Svetlana și de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului Negrescu Eugeniu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe

Efros Sergiu xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Negrescu Eugeniu xxxxx, născut la data de xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.03.2018 – 18.03.2019;

Instanța de apel: 09.04.2019 – 08.05.2019;

Instanța de recurs: 14.08.2019 – 21.05.2020.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 18 martie 2019, procesul penal pornit în baza art. art.42 alin.(2), 248 alin.(5), lit. b) Cod penal în privința inculpatului Efros Sergiu, a fost încetat, deoarece fapta constituie o contravenție.

Efros Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.13 și art.287 alin.(10) Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, prevăzut de art.30 Cod contravențional procesul contravențional a fost încetat.

Procesul penal pornit în baza art.42 alin. (3), art.27, 248 alin.(5), lit. b) Cod penal în privința inculpatului Negrescu Eugeniu a fost încetat, deoarece fapta comisă constituie o contravenție.

Negrescu Eugeniu xxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.13 și art. 287 alin. (10) Cod Contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale prevăzut de art.30 Cod Contravențional, procesul contravențional a fost încetat.

Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material și moral înaintată de reprezentantul prin mandat al lui Trifan Svetlana - Aurel Grosu a fost admisă în principiu, fiind lăsată spre soluționare în ordine civilă.

Corpurile delictive: o geantă pentru dame „Guess 2981”, 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Gessica Simpson”; 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Shoedazzle”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Iile Stride”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Dazzle”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Scene”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Steven”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Madison”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Paper Fox”; 20 perechi de ștrampi pentru dame, în sortiment; 25 perechi de ciorapi pentru dame, în asortiment; 190 de rujuri de marca „Prestige”; 8 rujuri fără denumire; 14 rujuri de marca „Love my lips”; 8 rujuri de marca „Labiali”; 3 rujuri de marca „Personi”; 2 rujuri de marca „Melani”; un ruj de marca „Jordana”; un ruj de marca „Tropez”; 15 rujuri de marca „Styli Style”; 60 luciuri pentru buze, de marca „Styli-Style”; 7 rujuri Lip stains de marca „Styli-Style”; 220 creioane pentru machiaj, de marca „Jordana”; 154 creioane pentru machiaj, de marca „Prestige”; 406 creioane pentru machiaj, de marca „Styli-Style”; 47 creioane pentru machiaj, fără marcă; 27 creioane pentru machiaj, de marca „Splash”; 28 rujuri lichide, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri plastique de marca „Styli-Style”; 8 rujuri Lip Gloss de marca „Brilliant shine”; 12 rimeluri pentru ochi, de marca „Eyeliner”; 10 farduri pentru ochi, de marca „Maybelline”; 2 contururi pentru ochi, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri, în asortiment; 10 rimeluri pentru ochi, în asortiment; 28 farduri, în asortiment; 16 fonduri de ten, în asortiment; 2 stik-uri de memorie; 30 oje pentru unghii, în asortiment și 140 de pastile în capsule, de marca „Advil”, au fost confiscate și transmise cu titlu gratuit în folosința statului.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că inculpații Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu se învinuiesc de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 248 alin.(5), lit. b) Cod penal, adică pentru faptul că, în perioada anului 2017, inculpatul Efros Sergiu, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Negrescu Eugeniu, precum și cu alte persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, acționând intenționat și urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin contrabandă prin nedeclarare în documentele vamale, au elaborat și au pus în aplicare un plan infracțional de introducere pe teritoriul Republicii Moldova din România a bunurilor transmise diferitor persoane fizice prin intermediul trimiterilor poștale internaționale.

Astfel, în perioada respectivă, prestând servicii de transport și distribuire la

destinatari a trimiterilor poștale internaționale, Negrescu Eugeniu a organizat transportarea pe teritoriul Republicii Moldova din România a unui lot de mărfuri procurate de către Andrei Chicerman din Statele Unite ale Americii, care urmau a fi transmise ulterior destinatarului din Republica Moldova, Trifan Svetlana.

În vederea realizării planului infracțional comun, la data de 04 mai 2017, aproximativ la ora 16:30, Efros Sergiu, acționând cu intenție directă conform înțelegerii prealabile cu Negrescu Eugeniu, în scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor în proporții mari prin nedeclarare în documentele vamale, deplasându-se cu mijlocul de transport de model „Toyota Auris” cu numerele de înmatriculare xxxxx, s-a prezentat în zona de control vamal a postului vamal Leușeni, pe direcția intrare în țara, încercând să treacă peste frontiera vamală a Republicii Moldova, fără a declara organului vamal mărfuri și obiecte pentru destinatarul Trifan Svetlana, a căror valoare în vamă a fost estimată la suma de 124 300 lei, ceea ce constituie proporții mari, după cum urmează: o geantă pentru dame „Guess 2981”, 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Gessica Simpson”, 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Shoedazzle”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Life Stride”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Dazzle”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Scene”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Steven”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Madison”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Paper Fox”; 20 perechi de ștrampi pentru dame, în asortiment; 25 perechi de ciorapi pentru dame, în asortiment; 190 rujuri de marca „Prestige”; 8 rujuri fără denumire; 14 rujuri de marca „Love My Lips”; 8 rujuri de marca „Labiali”; 3 rujuri de marca „Personi”; 2 rujuri de marca „Melani”; un ruj de marca „Jardana”; un ruj de marca „Tropez”; 15 rujuri de marca „Styli-Style”; 60 luciuri pentru buze, de marca „Styli-Style”; 7 rujuri Lip stains de marca „Styli-Style”; 220 creioane pentru machiaj, de marca „Jordana”; 154 creioane pentru machiaj, de marca „Prestige”; 406 creioane pentru machiaj, de marca „Styli-Style”; 47 creioane pentru machiaj, fără marcă; 27 creioane pentru machiaj, de marca „Splash”; 28 rujuri lichide, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri plastique de marca „Styli-Style”; 8 rujuri Lip Gloss de marca „Brilliant shine”; 12 rimeluri pentru ochi, de marca „Eyeliner”; 10 farduri pentru ochi, de marca „Maybelline”; 2 contururi pentru ochi, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri, în asortiment; 10 rimeluri pentru ochi, în asortiment; 28 farduri, în asortiment; 16 fonduri de ten, în asortiment; 2 stik-uri de memorie; 30 oje pentru unghii, în asortiment și 140 de pastile în capsule, de marca „Advil”.

În continuare, în rezultatul controlului vamal efectuat de către colaboratorii vamali ai postului vamal Leușeni, mărfurile și obiectele nedeclarate au fost depistate și ridicate, astfel încât din motive independente de voința făptuitorilor intențiile lor criminale nu au fost duse până la capăt.

Acțiunile inculpatului Efros Sergiu au fost încadrate în baza art.art.42 alin.(2), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal, ca tentativa de contrabandă, adică trecerea peste frontiera

vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor în proporții mari, prin nedeclarare în documentele vamale, acțiuni săvârșite de două persoane.

Acțiunile inculpatului Negrescu Eugeniu, conform rechizitoriului au fost încadrate în baza art.art.42 alin.(3), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal, ca organizator al tentativei de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor în proporții mari, prin nedeclarare în documentele vamale, acțiuni săvârșite de două persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1 Avocatul Aurel Grosu în interesul părții civile Svetlana Trifan, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea de la inculpați, în mod solidar prejudiciul material și moral în sumă de 145 000 lei.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că instanța de fond neîntemeiat a respins acțiunea civilă pe motiv că nu au fost prezentate suficiente probe referitor la suma prejudiciului, deoarece suma prejudiciului a fost calculată, conform expertizei efectuate de Serviciul Vamal și în baza actelor normative în vigoare, conform cărora se calculează toate taxele vamale, la care sunt efectuate trimerile și care se găsesc în materialele cauzei penale, de asemenea în baza expertizei indicate a fost calificată infracțiunea de contrabandă.

A menționat că, la pronunțarea sentinței nu au fost înștiințați și nu au fost prezenți, iar copia sentinței motivate din 18.03.2019, a recepționată la data de 01.04.2019 de la Oficiul Poștal.

3.2 Avocatul Sorin Tighinean, în interesul inculpatului Negrescu Eugen, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Negrescu Eugen învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art.42 alin.(3), 27, 248 alin.(5), lit. b) Cod penal să fie achitat, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală.

În argumentarea apelului, avocatul a invocat că instanța de fond eronat a încetat procesul contravențional în privința lui Negrescu Eugeniu pe motivul expirării termenului de prescripție al tragerii la răspundere contravențională, or, la caz nu au fost acumulate probe care ar demonstra participarea acestuia la săvârșirea contravenției, iar în speță nu a fost dovedită intenția lui Efros Sergiu de a trece bunurile ridicate de la el prin contrabandă, or, acesta nici nu cunoștea ce se află în pachete:

A indicat, că lui Negrescu Eugeniu i-a fost incriminată calitatea de organizator la săvârșirea infracțiunii de contrabandă, iar încetând procesul penal din motiv că fapta constituie o contravenție, prevăzută de art.287 alin.(10) Cod contravențional, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că Codul contravențional nu prevede răspunderea și nici corespunzător sancțiunea pentru această calitate, or, la răspundere contravențională poate fi tras doar autorul unei contravenții și nicidecum organizatorul. Ținând cont de caracterul retroactiv al legii penale, soluția este una de achitare, pe motiv

că fapta nu este prevăzută de legea penală, în temeiul art.390 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, având în vedere majorarea proporțiilor valorii bunurilor trecute peste frontiera vamală în baza modificărilor dispoziției art.248 alin.(1) Cod penal, prin Legea nr.179 din 26.07.2018 (în vigoare din 17.08.2018) se impune o soluție de achitare.

3.3 Avocatul Vasili Ciuperca, în interesele inculpatului Efros Sergiu, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Efros Sergiu învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 27-248 alin.(5), lit. b) Cod penal să fie achitat, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală sau prin care să fie dispusă încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptei contravenției în acțiunile lui Efros Sergiu.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că instanța de fond eronat a încetat procesul contravențional în privința lui Efros Sergiu pe motivul expirării termenului de prescripție al tragerii la răspundere contravențională, deoarece fapta care i se încredințează nu este prevăzută de legea penală sau pe motivul lipsei faptei contravenției în acțiunile lui Efros Sergiu. Nu au fost administrate probe care ar demonstra săvârșirea de către Efros Sergiu a contravenției imputate.

A menționat că, instanța de fond reîncadrând acțiunile lui Efros Sergiu din contrabandă (art.248 Cod Penal) în încălcarea regulilor vamale (art.287 alin.(10) Cod contravențional), nu a ținut cont de prevederile art.325 alin.(2) Cod de procedură penală, care la caz nu a fost respectat, deoarece noua calificare de comiterea a contravenției prevăzute de art.287 alin.(10) Cod contravențional nu a fost pusă în discuție și adusă la cunoștința lui Efros Sergiu.

La fel, a invocat că Efros Sergiu a lipsit la pronunțarea sentinței Judecătoriai Hâncești, sediul Central din 18 martie 2019, precum și nu a fost informat de instanța judecătorească despre adoptarea sentinței respective. Efros Sergiu a făcut cunoștință cu sentința motivată a instanței de fond la data de 02 mai 2019, când a făcut cunoștință cu materialele dosarului penal, în incinta Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin recipisa semnată și anexată la dosar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, apelul declarat de avocatul Aurel Grosu în interesele părții civile Svetlana Trifan a fost respins, ca fiind depus peste termen.

Apelurile declarate de avocatul Sorin Tighinean în interesele inculpatului Negrescu Eugen, de avocatul Vasile Ciuperca în interesele inculpatului Efros Sergiu au fost admise, casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Procesul penal de învinuire a lui Efros Sergiu Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 248 alin.(5) lit. b) Cod Penal și a lui Negrescu Eugeniu xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal, a fost încetat pe motiv că fapta constituie contravenție administrativă prevăzută de art.13, 287

alin.(10) Cod Contravențional, iar în baza art.30 alin.(2) Cod contravențional, pe motivul prescripției răspunderii contravenționale.

Acțiunea civilă înaintată de avocatul Aurel Grosu în interesele părții civile Svetlana Trifan împotriva lui Efros Sergiu Gheorghe și Negrescu Eugeniu xxxxx privind încasarea prejudiciului material și moral, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Corpurile delictive: o geantă pentru dame „Guess 2981”, 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Gessica Simpson”; 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Shoedazzle”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Iile Stride”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Dazzle”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Scene”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Steven”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Madison”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Paper Fox”; 20 perechi de ștrampi pentru dame, în sortiment; 25 perechi de ciorapi pentru dame, în asortiment; 190 de rujuri de marca „Prestige”; 8 rujuri fără denumire; 14 rujuri de marca „Love my lips”; 8 rujuri de marca „Labiali”; 3 rujuri de marca „Personi”; 2 rujuri de marca „Melani”; un ruj de marca „Jordana”; un ruj de marca „Tropez”; 15 rujuri de marca „Styli Style”; 60 luciuri pentru buze, de marca „Styli-Style”; 7 rujuri Lip stains de marca „Styli-Style”; 220 creioane pentru machiaj, de marca „Jordana”; 154 creioane pentru machiaj, de marca „Prestige”; 406 creioane pentru machiaj, de marca „Styli-Style”; 47 creioane pentru machiaj, fără marcă; 27 creioane pentru machiaj, de marca „Splash”; 28 rujuri lichide, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri plastique de marca „Styli-Style”; 8 rujuri Lip Gloss de marca „Brilliant shine”; 12 rimeluri pentru ochi, de marca „Eyeliner”; 10 farduri pentru ochi, de marca „Maybelline”; 2 contururi pentru ochi, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri, în asortiment; 10 rimeluri pentru ochi, în asortiment; 28 farduri, în asortiment; 16 fonduri de ten, în asortiment; 2 stik-uri de memorie; 30 oje pentru unghii, în asortiment și 140 de pastile în capsule, de marca „Advil”, care se află la păstrare în camera corpurilor delictive a Direcției Urmărire penală a Serviciului Vamal, în temeiul art. 439⁷ Cod contravențional, au fost trecute în contul statului.

4.1 Pentru a se pronunța, cu referire la cererea de apel înaintată de către avocatul Aurel Grosu în interesele părții civile Svetlana Trifan, instanța de apel a constatat, că la 18 martie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a emis sentința în cauza penală în privința lui Efros Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(2), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal și a lui Negrescu Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(3), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal, însă cererea de apel a fost depusă abia la data de 15 aprilie 2019.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată avocatul Aurel Grosu, a fost prezent în cadrul ședinței de judecată și a cunoscut despre faptul că deliberarea și pronunțarea sentinței va avea loc la data de 18 martie 2019, cu toate acestea, avocatul A. Grosu nu s-a prezentat la ședința de judecată.

Astfel, în temeiul art.402 alin.(1) și 230 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel a stabilit că, apelul declarat de avocatul Aurel Grosu la 15 aprilie 2019, a fost depus cu omiterea termenului de 15 zile stabilit de lege pentru declararea apelului, prin urmare fiind respins, ca fiind depus peste termen.

Instanța de apel a relevat că apelantul nu a invocat motive pertinente de omitere a termenului de declarare a apelului, respectiv, instanța de apel nu a reținut nici un temei pentru repunerea apelantului în termenul de declarare a apelului.

Cu referire la cererea de apel formulată de avocatul Vasili Ciuperca în interesul inculpatului Efros Sergiu, instanța de apel a reținut că Efros Sergiu a lipsit la pronunțarea sentinței Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 18 martie 2019, precum și nu a fost informat de instanța judecătorească despre adoptarea sentinței respective. Efros Sergiu a făcut cunoștință cu sentința motivată a instanței de fond la data de 02 mai 2019, fapt confirmat prin recipisa semnată și anexată la dosar. Astfel, întru respectarea dreptului la un proces echitabil al inculpatului Efros Sergiu, instanța de apel l-a repus în termenul de declarare a apelului.

Cu referire la apelul apărării, instanța de apel a menționat că, prima instanță la pronunțarea sentinței în privința inculpaților Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu a încălcat normele de drept procedurale prevăzute la art.385 alin.(1) pct.1), 4) și art.394 alin.(1) pct.1) Cod procedură penală, deoarece instanța de fond nu a constatat fapta comisă de inculpați, ceea ce constituie erori de drept și care sunt susceptibile de a fi corectate în procedura de judecare a apelului, prin desființarea totală a sentinței.

Verificând legalitatea și temeinicia sentinței contestate, în baza probelor examinate de prima instanță, instanța de apel în conformitate cu art.385 alin.(1), pct.1)-14) Cod procedură penală, a constatat că în perioada anului 2017, Efros Sergiu, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Negrescu Eugeniu, precum și cu alte persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, acționând intenționat și urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin contrabandă prin nedeclarare în documentele vamale, au elaborat și au pus în aplicare un plan de introducere pe teritoriul Republicii Moldova din România a bunurilor transmise diferitor persoane fizice prin intermediul trimiterilor poștale internaționale.

Astfel în perioada respectivă, prestând servicii de transport și distribuire la destinatari a trimiterilor poștale internaționale, Negrescu Eugeniu a organizat transportarea pe teritoriul Republicii Moldova din România a unui lot de mărfuri procurate de către Andrei Chicerman din Statele Unite ale Americii, care urmau a fi transmise ulterior, destinatarului din Republica Moldova Trifan Svetlana.

În vederea realizării planului infracțional comun, la data de 04 mai.2017, aproximativ la ora 16:30, Efros Sergiu, acționând cu intenție directă conform înțelegerii prealabile cu Negrescu Eugeniu, în scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor în proporții mari prin nedeclarare în documentele vamale, deplasându-se cu mijlocul de transport de model „Toyota Auris” cu numerele

de xxxxx, s-a prezentat în zona de control vamal a postului vamal Leușeni, pe direcția intrare în țara, încercând să treacă peste frontiera vamală a Republicii Moldova fără a declara organului vamal mărfuri și obiecte pentru destinatarul Trifan Svetlana, a căror valoare în vamă a fost estimată la suma de 124 300 lei, ceea ce constituie proporții mari, după cum urmează: o geantă pentru dame „Guess 2981”, 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Gessica Simpson”, 4 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Shoedazzle”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Life Stride”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Dazzle”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Scene”; 2 perechi de încălțăminte pentru dame, de marca „Steven”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Madison”; o pereche de încălțăminte pentru dame, de marca „Paper Fox”; 20 perechi de ștrampi pentru dame, în asortiment; 25 perechi de ciorapi pentru dame, în asortiment; 190 rujuri de marca „Prestige”; 8 rujuri fără denumire; 14 rujuri de marca „Love My Lips”; 8 rujuri de marca „Labiali”; 3 rujuri de marca „Personi”; 2 rujuri de marca „Melani”; un ruj de marca „Jardana”; un ruj de marca „Tropez”; 15 rujuri de marca „Styli-Style”; 60 tuciuri pentru buze, de marca „Styli-Style”; 7 rujuri Lip stains de marca „Styli-Style”; 220 creioane pentru machiaj, de marca „Jordana”; 154 creioane pentru machiaj, de marca „Prestige”; 406 creioane pentru machiaj, de marca „Styli-Style”; 47 creioane pentru machiaj, fără marcă; 27 creioane pentru machiaj, de marca „Splash”; 28 rujuri lichide, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri plastique de marca „Styli-Style”; 8 rujuri Lip Gloss de marca „Brilliant shine”; 12 rimeluri pentru ochi, de marca „Eyeliner”; 10 farduri pentru ochi, de marca „Maybelline”; 2 contururi pentru ochi, de marca „Styli-Style”; 40 rujuri, în asortiment; 10 rimeluri pentru ochi, în asortiment; 28 farduri, în asortiment; 16 fonduri de ten, în asortiment; 2 stik-uri de memorie; 30 oje pentru unghii, în asortiment și 140 de pastile în capsule, de marca „Advil”.

În continuare, în rezultatul controlului vamal efectuat de către colaboratorii vamali ai postului vamal Leușeni, mărfurile și obiectele nedeclarate au fost depistate și ridicate, astfel încât din motive independente de voința făptuitorilor intențiile lor ilicite nu au fost duse până la capăt.

Instanța de apel, a reluat cercetarea judecătorească și a cercetat suplimentar probele scrise, prezentate de partea acuzării și apărării și anume, declarațiile martorilor Iasinschi Adrian, Tacu Ion, Trifan Svetlana, O. Tumac, V. Afonim, precum și probele scrise: proces –verbal din 23.08.2017, de recunoaștere a persoanei după fotografie; proces-verbal din 18.07.2017, privind examinarea informației din sistemul informațional al Departamentului Poliției de Frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat de către mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare xxxxx; proces-verbal din 18.07.2017 privind examinarea informației din sistemul informațional al Serviciului Vamal „Unipass” cu privire la traversarea frontierei de stat de către mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare xxxxx; proces-verbal din 29.01.2018 privind examinarea extrasului

din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat privind impozitul pe venit achitat de către contribuabilul Negrescu Eugeniu în perioada anului 2016; proces-verbal din 04.05.2017 privind ridicarea bunurilor transportate de către Efros Sergiu în mijlocul de transport de model „Toyota Auris, cu numerele de înmatriculare XXXXX; proces-verbal din 25.10.2017 privind examinarea bunurilor ridicate în rezultatul controlului vamal efectuat în mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX, condus de către Efros Sergiu; raportul Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului Vamal Centru din 12.05.2017; informația din sistemul informațional al Departamentului Poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat de către Efros Sergiu; extrasul din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat privind impozitul pe venit achitat de către contribuabilul Negrescu Eugeniu în perioada anului 2016; fișa mijlocului de transport cu numerele de înmatriculare VIU 210 de model „Mercedes xxxxx ” și a mijlocului de transport cu numerele de înmatriculare XXXXX de model „Peugeot Partner; informațiile din sistemul informațional al Departamentului Poliției de Frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat de către mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX; corpuri delictive.

Instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului Efros Sergiu Gheorghe au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. art.42 alin.(2), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod Penal- tentativa de contrabandă, adică de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor în proporții mari, prin nedeclarare în documentele vamale, acțiuni săvârșite de două persoane și ale inculpatului Negrescu Eugeniu Vladimir în baza art. art.42 alin.(3), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod Penal — organizator tentativa de contrabandă, adică de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor în proporții mari, prin nedeclarare în documentele vamale, acțiuni săvârșite de două persoane.

În continuare, instanța de apel a menționat că prin Legea RM nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018 „pentru modificarea unor acte legislative”, au fost modificate prevederile art.248 alin.(1) Cod Penal, astfel, în dispoziție textul „mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari” s-a substituit cu textul „bunurilor valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”; în sancțiune, textul „de la 500 la 650” s-a substituit cu textul „de la 1500 la 2000 de”; în dispoziția alineatului (5), litera d) va avea următorul cuprins: „d) în valoarea sumei drepturilor de import care depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

Prin Hotărârea Guvernului RM nr.1233 din 09.11.2016 „privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017” s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Astfel, instanța de apel a statuat că acțiunile săvârșite de Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.art.27, 248 alin.(5) lit. b) Cod Penal, ca urmare a faptului că valoarea mărfurilor trecute peste frontiera vamală prin contrabandă nu depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; (valoarea în vamă a mărfurilor a fost estimată la suma de 124 300 lei).

Totodată, instanța de apel reținut că acțiunile săvârșite de Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu nu întrunesc elementele constitutive nici ale infracțiunii prevăzute de art.art.27, 248 alin.(1) Cod Penal, deoarece valoarea în vamă a mărfurilor în sumă de 124 300 lei nu depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei (100 de salarii medii lunare pe economie x 5600 lei = 560 000 lei).

În conformitate cu art.332 alin. (2) Cod procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat că Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu au încercat să treacă peste frontiera vamală a Republicii Moldova fără a declara organului vamal mărfuri și obiecte pentru destinatarul Trifan Svetlana a căror valoare în vamă a fost estimată la suma de 124 300 lei, însă în rezultatul controlului vamal efectuat de colaboratorii vamali ai postului vamal Leușeni, mărfurile și obiectele nedeclarate au fost depistate și ridicate, astfel încât din motive independente de voința făptuitorilor, intențiile ilicite ale lor nu au fost duse până la capăt.

Totodată, instanța de apel a constatat că valoarea mărfurilor și obiectelor estimată, la suma de 124 300 lei, nu depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, ceea ce denotă că valoarea mărfurilor și obiectelor nu atinge cuantumul necesar pentru ca trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și obiectelor, fără declararea controlului vamal să fie calificată ca infracțiune.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că acțiunile lui Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.13, 287 alin.(10) Cod Contravențional, ca tentativă la trecerea mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclararea în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a stabilit că Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu au încercat să treacă peste frontiera vamală a Republicii Moldova fără a declara organului vamal mărfuri și obiecte pentru destinatarul Trifan Svetlana a căror valoare în vamă a fost estimată la suma de 124 300 lei, însă în rezultatul controlului vamal efectuat de colaboratorii vamali ai postului vamal Leușeni, mărfurile

și obiectele nedecarate au fost depistate și ridicate, astfel încât din motive independente de voința făptuitorilor, intențiile ilicite nu au fost duse până la capăt.

Circumstanțele de fapt indicate supra au fost constatate prin declarațiile martorilor Iasinschi Andrian și Tăcu Ion, care au indicat că la volanul automobilului de model „Toyota” se afla Efros Sergiu, care a ales coridorul de trecere verde, ceea ce înseamnă că persoana nu are nimic de declarat.

Declarațiile martorilor Iasinschi Andrian și Tăcu Ion au fost apreciate în coroborare cu raportul Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului Vamal Centru din 12.05.2017, prin care s-a constatat că valoarea în vamă a mărfurilor depistate în unitatea de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX, condus de Efros Sergiu constituie 124 230 lei.

Astfel, reieșind din numărul, categoria mărfurilor, scopul călătoriei și circumstanțele introducerii acestora de către inculpații Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu pe teritoriul Republicii Moldova, instanța de apela stabilită că contravenienții dețineau mărfuri care nu sunt destinate uzului personal, respectiv, bunurile respective nu puteau fi introduse pe teritoriu de către persoane fizice, cu statut de bunuri cu destinație personală, deoarece scopul era unul comercial sau unul similar.

Instanța de apel a menționat că, în prima instanță la examinarea cauzei, instanța de fond dispunând reîncadrarea acțiunilor lui Efros Sergiu din prevederile legii penale în baza legii contravenționale, a acționat în conformitate cu prevederile art.325 alin.(2) Cod de procedură penală, avându-se în vedere că la recalificarea acțiunilor lui Efros Sergiu nu s-a agravat situația acestuia, ci dimpotrivă a survenit răspunderea contravențională pentru acțiuni încadrate inițial în sfera penalului.

Instanța de apel o apreciat ca nefondată, poziția avocaților S. Tighinean și V. Ciuperca precum că Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu urmează a fi achitați, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală. Ultimii au fost puși sub învinuire în baza art.art.42 alin.(2), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal, și respectiv, art.art.42 alin.(3), 27, 248 alin.(5) lit. b) Cod penal în redacția Legii RM nr.207 din 29.07.2016, iar acțiunile acestora au fost de criminalizate prin Legea RM nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018 „pentru modificarea unor acte legislative”, în vigoare din 17.08.2018, iar în consecință, procesul penal în temeiul art.art.332 alin.(2), 391 alin.(2) Cod de procedură penală, încetează din motiv că fapta acestora constituie o contravenție administrativă.

În continuare, instanța de apel a constatat că la data examinării cauzei penale în ordine de apel, termenul de prescripție prevăzut de art.30 Cod contravențional a expirat, având în vedere că Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu au comis contravenția la 04 mai 2017, dată de la care a expirat termenul de 1 an de zile reglementat la alin.(2) al art.30 Cod contravențional.

Prin urmare, instanța de apel a i-a recunoscut vinovați pe Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu de săvârșirea contravenției prevăzute de art.art.13, 287 alin.(10) Cod

contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat, din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

Cu referire la corpurile delictive, instanța de apel a statuat că mărfurile recunoscute în calitate de corpuri delictive, prin ordonanța din 15.11.2017, sunt obiecte utilizate la comiterea contravenției și în temeiul prevederilor legale citate asupra, urmează a fi trecute în contul statului.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de avocatul Aurel Grosu în interesele părții civile Svetlana Trifan împotriva lui Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu privind încasarea prejudiciului material și moral în mărime de 14 500 lei, instanța de apel a considerat necesar de a o respinge ca fiind neîntemeiată, deoarece acestea nu se află în legătură de cauzalitate cu acțiunile lui Efros Sergiu și Negrescu Eugeniu, acțiunile cărora au atentat la relațiile sociale cu privire la securitatea vamală a RM, or, după cum a invocat partea civilă aceasta a încheiat un contract cu firma „Casa Mea”, deci pretențiile urmează a fi înaintate în ordine civilă către reprezentanții acestei societăți.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1 Avocatul Aurel Grosu în interesul părții civile Svetlana Trifan, care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, menținerea hotărârii primei instanțe, rejudecarea ei, în partea laturii civile cu admiterea acțiunii civile, invocând următoarele argumente:

- la pronunțarea sentinței nu au fost înștiințați și nu au fost prezenți, sentința judecătorească din 18.03.2019, redactată la 01.04.2019, a fost recepționată de la Oficiul Poștal, materialele de confirmare se găsesc în dosarul penal și la oficiul poștal, însă Curtea de Apel a ignorat acest fapt, declarând apelul avocatului Aurel Grosu în interesele lui S. Trifan ca tardiv, totodată fiind admise apelurile inculpaților;

- instanța de apel conform punctul 6.1 al Deciziei reține că apelul avocatului Aurel Grosu a fost depus tardiv la 15.04.2019, aceasta nu corespunde realității deoarece apelul a fost depus la Oficiul Poștal la data de 12.04.2019 (confirmarea fiind bonul de plată din 12.04.2019) și conform avizului de recepție a fost recepționat de către judecătoria Hâncești (sediul central) la 15.04.2019. Decizia fiind recepționată la Oficiul Poștal la 01.04.2019 la data de 12.04.2019, în termen a fost depus apelul. Fiind recepționat la 15.04.2019, aceasta este ultima zi de depunere al apelului;

- apelul avocatului Vasilii Ciupercă al inculpatului Efros Sergiu Gheorghe a fost depus tardiv la 07.05.2019, deoarece avocatul anterior a asistat la pronunțarea fapt confirmat în instanța de apel, nu-i motiva din ce considerente a fost repus în termen și admis acest apel.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală.

5.2 Avocatul S. Tighinean în numele inculpatului E. Negrescu, care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Negrescu Eugen să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele argumente:

- nu au fost administrate probe care ar demonstra participarea lui Negrescu Eugen în săvârșirea faptei de contrabandă incriminate în calitate de organizator, or instanța de apel în partea stabilirii vinovăției inculpatului a admis o gravă eroare de fapt;

- fapta nu întrunește elementele unei infracțiuni, deoarece latura subiectivă în cazul contrabandei se caracterizează prin intenție directă, iar în speță nu a fost dovedită intenția lui Ffros Sergiu de a trece bunurile prin contrabandă, or, acesta nici nu cunoștea exact și detaliat ce se află în pachetele neînsoțite și nici că valoarea bunurilor ar depăși suma de 300 de Euro, fapt ce ar condiționa declararea acestora în vamă;

- din probele administrate (declarațiile colaboratorilor vamali Iasinschi Adrian și Tăcu Ion) se constată că pachetele nu au fost ascunse de Ffros Sergiu în careva locuri special amenajate sau ajustate pentru săvârșirea faptei și nici nu au fost tănuite de la declarare, au fost prezentate la vedere colaboratorului vamal pentru verificare, Efros Sergiu considerând că bunurile ce se aflau în acele 2 cutii nu urmează fi declarate în mod obligatoriu, deoarece fiind pachete neînsoțite nu cunoștea care este valoare reală a acestora și nu bănuia că ar atinge valoarea necesară declarării lor;

- bunurile aparțineau altei persoane, iar faptul că Efros Sergiu nu cunoștea cu certitudine conținutul și valoarea lor, a fost pe deplin probat pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei, inclusiv prin declarațiile martorului Trifan Svetlana din care rezultă că bunurile erau destinate ei din partea unui prieten din SUA. Mai mult, nici Negrescu Eugen nu putea să cunoască ce se află în pachetele ridicate de la Efros Sergiu, acesta nici nu a văzut în genere fizic pachetele în cauză și nici fizic nu a trecut cu ele frontiera vamală;

- odată ce organul vamal a considerat că bunurile în cauză au o valoare mai mare, decât cele și urmează a fi declarate, urma să-l oblige pe Efros Sergiu să achite drepturile de import corespunzătoare, fără a fi necesară pornirea unei cauze penale în acest sens;

- unica persoană care indică la Negrescu Eugen, că ar fi implicat în cauză, este Trifan Svetlana, din declarațiile căreia rezultă că aceasta s-a întâlnit cu inculpatul la un oficiu de la Casa Presei, însă Negrescu Eugen a avut această întâlnire la rugămintea lui Efros Sergiu cu care este prieten mai vechi și care știind că inculpatul are studii juridice și cunoștințe în domeniul transportului l-a rugat cumva să-l ajute cu problema respectivă;

- interceptările convorbirilor telefonice administrate în prezenta cauză penală, la care a făcut trimitere atât instanța de fond cât și cea de apel, nici pe departe nu demonstrează implicarea lui Negrescu Eugen în săvârșirea faptei ce i se incriminează, or, ele au avut loc după data săvârșirii faptei incriminate și din ele rezultă discuții privind valoarea mărfurilor stabilită de organul vamal, comunicată de Efros Sergiu;

- lui Negrescu Eugeniu i-a fost incriminată calitatea de organizator la săvârșirea infracțiunii de contrabandă, iar încetând procesul penal din motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută de art.287 alin.(10) Cod penal, instanța de apel nu a luat în considerație argumentul apărării că Codul contravențional nu prevede răspunderea și

nici corespunzător sancțiunea pentru această calitate. La răspundere contravențională poate fi tras doar autorul unei contravenții și nici de cum organizatorul, deoarece Codul contravențional nu reglementează participația așa cum o face Codul penal, iar potrivit art. 5 alin. (2) Cod contravențional interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sunt interzise;

- ținând cont de caracterul retroactiv al legii penale, se impune soluția de achitare în privința lui Negrescu Eugen, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală, în temeiul art.390 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, având în vedere majorarea proporțiilor valorii bunurilor trecute peste frontiera vamală în baza modificărilor dispoziției art.248 alin.(1) Cod penal, prin Legea nr.179 din 26.07.2018, (în vigoare din 17.08.2018) și imposibilitatea tragerii la răspundere contravențională a organizatorului unei fapte prejudiciabile.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume că instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o gravă eroare de fapt și că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat, a depus referință privitor la opinia asupra recursurilor declarate, menționând că pledează pentru respingerea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6), 7), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, declarat de avocatul Sorin Tighinean în numele inculpatului Negrescu Eugeniu (pct.5.2. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4-4.1 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților, și corect a reținut că fapta acestora constituie o contravenție, dând o încadrare juridică corectă acțiunilor acestora,

în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile martorilor Iasinschi Adrian, Tacu Ion, Trifan Svetlana, O. Tumac, V. Afonim, precum și probele scrise: proces –verbal din 23.08.2017, de recunoaștere a persoanei după fotografie; proces –verbal din 18.07.2017, privind examinarea informației din sistemul informațional al Departamentului Poliției de Frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat de către mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX; proces-verbal din 18.07.2017 privind examinarea informației din sistemul informațional al Serviciului Vamal „Unipass” cu privire la traversarea frontierei de stat de către mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX; proces-verbal din 29.01.2018 privind examinarea extrasului din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat privind impozitul pe venit achitat de către contribuabilul Negrescu Eugeniu în perioada anului 2016; proces-verbal din 04.05.2017 privind ridicarea bunurilor transportate de către Efros Sergiu în mijlocul de transport de model „Toyota Auris, cu numerele de înmatriculare XXXXX; proces-verbal din 25.10.2017 privind examinarea bunurilor ridicate în rezultatul controlului vamal efectuat în mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX, condus de către Efros Sergiu; raportul Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului Vamal Centru din 12.05.2017; informația din sistemul informațional al Departamentului Poliției de frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat de către Efros Sergiu; extrasul din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat privind impozitul pe venit achitat de către contribuabilul Negrescu Eugeniu în perioada anului 2016; fișa mijlocului de transport cu numerele de înmatriculare VIU 210 de model „Mercedes 316 CDI” și a mijlocului de transport cu numerele de înmatriculare XXXXX de model „ Peugeot Partner; informațiile din sistemul informațional al Departamentului Poliției de Frontieră, cu privire la traversarea frontierei de stat de către mijlocul de transport de model „Toyota Auris”, cu numerele de înmatriculare XXXXX; corpuri delictive, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și corect constatând că acțiunile inculpaților întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.art.13, 287 alin.(10) Cod Contravențional, ca *tentativă la trecerea mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclararea în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.*

Totodată, cu referire la circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat de avocatul Aurel Grosu, în numele părții vătămate Trifan Svetlana, în care nici nu sunt indicate concret erori de drept și clar definite (*pct.5. din decizie*), se reține că potrivit

circumstanțelor reproduse în pct.4. din prezenta decizie, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind tardivitatea apelului declarat de avocatul Aurel Grosu și privind repunerea în termenul de declarare a apelului de către avocatul Ciupercă Vasilii în numele inculpatului Efros Sergiu, în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, potrivit art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. În corespundere cu art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art.231 alin.(3), (5) Cod de procedură penală la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

De la data pronunțării hotărârii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac (*Recomandarea Curții Supreme de Justiție, nr.37, cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal*).

Totodată, se reține că potrivit prevederilor art.403 alin.(1) Cod de procedură penală și art.404 alin.(1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței, poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În această consecutivitate se atestă că, potrivit procesului-verbal din 14 februarie 2018, în prezența avocatului părții civile Trifan Svetlana - Grosu Aurel, a fost stabilită data de 18 martie 2019, pentru pronunțarea sentinței, astfel, la 18 martie 2019, sentința integrală a fost pronunțată în prezența apărătorului Ion Istrate, iar participanților care nu s-au prezentat la ședința de judecată, le-a fost expediată/înmânată copia sentinței ulterior, inclusiv și avocatului Aurel Grosu, fiindu-i expediată copia sentinței. În aceste circumstanțe, se reține că inculpatul Efros Sergiu la ședința din 18 martie 2019, când a fost pronunțată sentința nu s-a prezentat, și acestuia nu i-a fost expediată nici copia sentinței, or semnătura aplicată pe recipisa de la f.d.46 vol. II, în dreptul numelui „Efros”, aparține avocatului Ion Istrati, și nicidecum nu aparține inculpatului Efros Sergiu (*f.d.9-10, 46-48, vol. II*).

În această ordine de idei, se reține că inculpatul Efros Sergiu a făcut cunoștință cu materialele dosarului penal în privința sa și respectiv cu sentința instanței de fond din 18 martie 2019, abia la data de 02 mai 2019, fapt confirmat prin recipisa semnată de

ultimul (*f.d.21, vol. II*), iar la data de 07 mai 2019, avocatul Vasili Ciuperca (*altul decât cel care a participat la examinarea cauzei în prima instanță*) a declarat apel în numele inculpatului Efros Sergiu (*f.d.72-76, vol. II*).

Astfel, termenul de declarare a apelului pentru avocatul părții civile Trifan Svetlana - Grosu Aurel a expirat la sfârșitul zilei de 03 aprilie 2019, iar pentru inculpatul Efros Sergiu și avocatul acestuia Vasili Ciuperca, termenul (repus) de declarare a apelului urma să expire la sfârșitul zilei de 20 mai 2019.

Totodată, potrivit ștampilei aplicate pe plicul anexat la apelul declarat de avocatul Aurel Grosu, se atestă că apelul a fost depus de acesta la Oficiul Poștal la data de 12 aprilie 2019, adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a respins ca fiind declarat peste termen (*f.d.61, pct.3., 4. din decizie*), iar potrivit ștampilei aplicate pe apelul declarat de avocatul Vasili Ciuperca, acesta a fost depus la Curtea de Apel Chișinău, la data de 07 mai 2019, adică în termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a repus în termen (*f.d.72-75, pct.3, 4 din decizie*),

Instanța de apel în mod argumentat și just a constatat că întârzierea menționată de avocatul Grosu Aurel nu a fost determinată de motive întemeiate și nu a fost probată, iar cea menționată de avocatul Vasili Ciuperca, a fost determinată de motive întemeiate, fiind probată de însuși materialele dosarului penal (*pct. 4 din decizie*).

Totodată, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Este de menționat că art.230 alin.(2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen (*Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, pct.6.*).

Pe lângă aceasta, potrivit art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului.

Rezultă că recursul ordinar nu are niciun suport legal în aspectul vizat, deoarece apelul tardiv echivalează cu nefolosirea acestei căi de atac (*pct.3. și 4. din decizie*).

Totodată, în partea contestării hotărârii instanței de apel privind respingerea acțiunii civile, se reține că instanța de apel, corect a procedat la respingerea acesteia, argumentând că partea civilă Trifan Svetlana a încheiat contractul de transport cu compania „Casa Mare”, astfel pretențiile privind recuperarea prejudiciului material și moral, urmează a fi înaintate către aceasta și nu nemijlocit către inculpați.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art.6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul avocatului Aurel Grosu în numele părții civile Trifan Svetlana cât și cel al avocatului Sorin Tighinean în numele inculpatului Negrescu Eugeniu, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5.1, 5.2. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art.6 pct.11¹), 27, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct.4.-4.1. – 5.1., 5.2. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, că instanța de apel nu a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol sunt neîntemeiate, acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Grosu Aurel în interesele părții civile Trifan Svetlana și de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului Negrescu Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, în cauză penală privindu-i pe *Efros Sergiu* xxxxx și *Negrescu Eugeniu* xxxxx cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 iulie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico